

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Dr Abbas dadashzadeh

**Nursing and Midwifery faculty of Tabriz University of
Medical Sciences**

Dr Abbas dadashzadeh

**Nursing and Midwifery faculty of
Tabriz University of
Medical Sciences**

**مدیریت بحران در مراکز درمانی با تمرکز
بر مدیریت کرونا**

اهداف دوره آموزشی

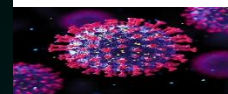
ردیف	ساعت	عنوان سخنرانی	نام و نام خانوادگی سخنران	تخصص سخنران
۱	۰۹:۰۰-۰۹:۰۵	بیان اهداف دوره آموزشی	عیاس داداش زاده	دکترای پرستاری، عضو هیئت علمی، استادیار، دانشکده پرستاری تیریز
۲	۰۹:۰۵-۰۹:۲۵	مروری بر مفاهیم پایه مدیریت بحران با تاکید بر حوادث بیولوژیکی	//	//
۳	۰۹:۲۵-۰۹:۴۵	مبانی آمادگی: کارکردهای فاز آمادگی با تمرکز بر مدیریت بحران کرونا در پرستاران	//	//
۴	۰۹:۴۵-۱۰:۱۰	عملیات پاسخ بیمارستانی: (ارزیابی سریع و تریاژ بیمارستانی در بحران کرونا)	جواد دهقان نژاد	دکترای پرستاری، عضو هیات آموزشی دانشکده پرستاری
۵	۱۰:۱۰-۱۰:۳۰	عملیات پاسخ پیش بیمارستانی: اعزام، مداخلات، انتقال، تحویل بیمار و تریاژ در بحران کرونا	جواد دهقان نژاد	دکترای پرستاری، عضو هیات آموزشی دانشکده پرستاری
۶	۱۰:۳۰-۱۱:۰۰	مبانی عملیات پاسخ: کارکردهای مدیریتی عملیات پاسخ با تمرکز بر مدیریت بحران کرونا	ایادر قتیح الله زاده	دانشجوی دکتری مدیریت سلامت در حوادث و ایلا، کارکنان مرکز مدیریت حوادث و فوریت های پزشکی
۷	۱۱:۰۰-۱۱:۳۰	عملیات پاسخ بیمارستانی؛ افزایش ظرفیت، تیم پاسخ اضطراری، ارائه خدمات درمانی یا تمرکز بر حوادث بیولوژیکی	جواد یایایی	دکترای مدیریت سلامت در حوادث و ایلا، دانشکده مدیریت
۸	۱۱:۳۰-۱۲	مدیریت استرس پرسنل در بحران با تمرکز بر مدیریت بحران کرونا	خانم دکتر مریم وحیدی	دکترای پرستاری، عضو هیات آموزشی دانشکده پرستاری

مروری بر مفاهیم پایه با تاکید حوادث بیولوژیکی

The Omicron Variant

Coronavirus
Disease 2019

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,

پس از پایان دوره یادگیرنده قادر خواهد بود.

- مفاهیم و تعارف بحران را به طور خلاصه مرور کند.
- مفاهیم چرخه مدیریت بحران را توضیح دهد.
- مفهوم ایجاد تعادل بین منابع و نیازها را بداند.
- رابطه چرخه مدیریت بحران در شرایط طبیعی با حوادث بیولوژیکی را بیان نماید.
- اهمیت هماهنگی و عملکردهای چندگانه را برای پاسخ موثر در حوادث

بیولوژیک را بداند

Dr dadashzadeh

مفاهیم و تعاریف

۱- Hazard

۲- Natural hazards

۳- Man-made or technological hazards

- مخاطره (Hazard): مخاطره یک اتفاق فیزیکی، پدیده یا فعالیت انسانی است که می تواند بالقوه خسارت زا باشد. انواع این خسارت ها عبارتند از: آسیب های جانی، مالی، عملکردی، از هم گسیختگی اجتماعی و اقتصادی و یا تخریب محیط زیست. مخاطرات در دو گروه کلی طبیعی و انسان ساخت قرار می گیرند.

مفاهیم و تعاریف

- **مخاطرات طبیعی^۱:** مخاطراتی هستند که ناشی از پدیده های طبیعی بوده و بر اساس منشاء به سه دسته زیر تقسیم می شوند: (۱) با منشاء زمینی مانند زلزله، آتش فشان، سونامی، (۲) با منشاء آب و هوایی مانند سیل، طوفان، خشکسالی، سرما و گرمای شدید، رانش زمین، (۳) با منشاء زیستی مانند اپیدمی گسترده بیماری. البته عنوانی نیز بنام مخاطرات اجتماعی- طبیعی وجود دارد. مانند زمانی که تخریب جنگل ها توسط انسان باعث افزایش سیل می شود.
- **مخاطرات انسان ساخت یا فناورزاد^۲:** مخاطراتی هستند که بدلیل خطای عمدی یا غیر عمدی انسان ایجاد می شوند، مانند آتش سوزی، نشت مواد مخاطره زا، آلودگی آزمایشگاهی و صنعتی، فعالیت های هسته ای و رادیواکتیو، زباله های سمی، حوادث حمل و نقل، انفجار، آتش سوزی، بمب گذاری، ترور و غیره.

Event

- An occurrence that has the potential to affect living beings and/or their environment; a realization of a hazard.

Precipitating event: event responsible for initiating the damage resulting directly from the occurrence of the event.

Secondary events: events that occur as a result of the damage caused by the precipitating event.

وقایع: اتفاقی که بطور بالقوه بر زندگی یا محیط شما تاثیر می گذارد/ واقعیت یک مخاطره/ وقتی مخاطره ای اتفاق می افتد واقعه رخ می دهد

وقایع اولیه: زلزله، طوفان، آتشفشان، حوادث بیولوژیکی
وقایع ثانویه: آتش سوزی، سیل، قحطی، اپیدمی کرونا

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,

Impact

پیامد / اثر شدید: فرایند واقعی از برخورد واقعه و جامعه / پیامد نتیجه یک حادثه است

پیامد ها هم مثبت هستند هم منفی هستند آسیب بخش منفی پیامد ها است

Damage

- The negative result from the impact of an event.

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,

Vulnerability

- The conditions determined by physical, social, economic, and environmental factors or processes, which increase the susceptibility of a community to the impact of hazards.

• آسیب پذیری: آسیب پذیری شرایطی است که باعث می شود یک جامعه در برابر اثرات سوء یک مخاطره تاثیرپذیر شده و آسیب ببیند. این شرایط می توانند فیزیکی، اجتماعی، اقتصادی، محیطی و یا مربوط به فرآیندهای مدیریتی باشند.

آسیب پذیری: شرایطی که محیط یا آدم ها را مستعد به پیامد های منفی بنماید

روند واقعی تماس بین یک واقعه و اجزای جامعه را گویند که منجر به آسیب اجزای جامعه می گردد.

Dr dadashzadeh

Capacity

- A combination of all the strengths and resources available within a community, society or organization that can reduce the level of risk, or the effects of a disaster.

Capacity may include *physical, institutional, social or economic means as well as skilled personal or collective attributes such as leadership and management*. Capacity may also be described as capability.

- **ظرفیت**: ترکیبی از تمامی نقاط قوت و منابع در دسترس یک جامعه، اجتماع یا سازمان که بتواند سطح خطر یا اثرات سوء یک مخاطره را کاهش دهد.

ظرفیت شامل منابع فیزیکی، اقتصادی، اجتماعی، موسسه، مهارت های فردی، همکاری ها و مشارکت ها همانند رهبری و مدیریت

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,

ظرفیت به عنوان توانایی ها هم تعریف شده است.

Risk

- The probability of harmful consequences, or expected losses (deaths, injuries, property, livelihoods, economic activity disrupted or environment damaged) resulting from interactions between natural or human-induced hazards and vulnerable conditions:

Risk = Hazards x Vulnerability.

- **خطر** : عبارت است از احتمال آسیب دیدن در صورت وقوع یک «مخاطره» در سطح مشخصی از «آسیب پذیری» و «ظرفیت». انواع آسیب عبارتند از: جانی، مالی و عملکردی. خطر بر اساس معادله زیر در تعامل است با مواجهه با مخاطره، سطح آسیب پذیری و ظرفیت: $\text{ظرفیت} / \text{مخاطره} * \text{آسیب پذیری} = \text{خطر}$

Risk = Hazards x Vulnerability.

Capacity / preparedness

Dr dadashzadeh

Coping Capacity

- The means by which people or organizations use available resources and abilities to face adverse consequences that could lead to a disaster.

In general, this involves managing resources, both in normal times as well as during crises or adverse conditions. The strengthening of coping capacities usually builds resilience to withstand the effects of natural and human-induced hazards.

توانایی سازگاری:

بدین معنی است که مردم یا سازمان‌ها از توانایی‌ها و منابع خود برای روبرو شدن با نتایج تخریب‌کننده بلایا استفاده می‌نمایند

به طور کلی، ظرفیت سازگاری شامل مدیریت منابع، هم در زمان عادی و هم در هنگام بحران یا شرایط نامطلوب است. تقویت ظرفیت‌های مقابله‌ای معمولاً مقاومت در برابر اثرات خطرات طبیعی و انسانی ایجاد می‌کند

Dr dadashzadeh

Disaster

- یک اختلال جدی در عملکرد یک جامعه که باعث خسارات گسترده انسانی، مادی، اقتصادی یا محیطی می شود که از توانایی آن جامعه برای مقابله با استفاده از منابع خاص خود فراتر می رود.
- فاجعه تابعی از فرآیند خطر است. این نتیجه از ترکیب مخاطرات، شرایط آسیب پذیری و ظرفیت کافی یا اقدامات برای کاهش پیامدهای منفی احتمالی ریسک ناشی می شود.

Disaster management

- در مجموع کلیه اقدامات انجام شده برای کاهش احتمال خسارت ناشی از خطر و به حداقل رساندن خسارت وقوع یک رویداد و جهت گیری بهتر از آسیب می باشد.
- در مدیریت بلایا؛ بدنه سیاسی، تصمیم گیری های اداری و فعالیتهای عملیاتی که مربوط به مراحل مختلف بلایا است در تمامی سطوح باید فعال باشند.

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,

Emergency

- اورژانس شرایطی است که خارج از کنترل بوده و نیاز به توجه و رسیدگی فوری دارد.

Emergency management

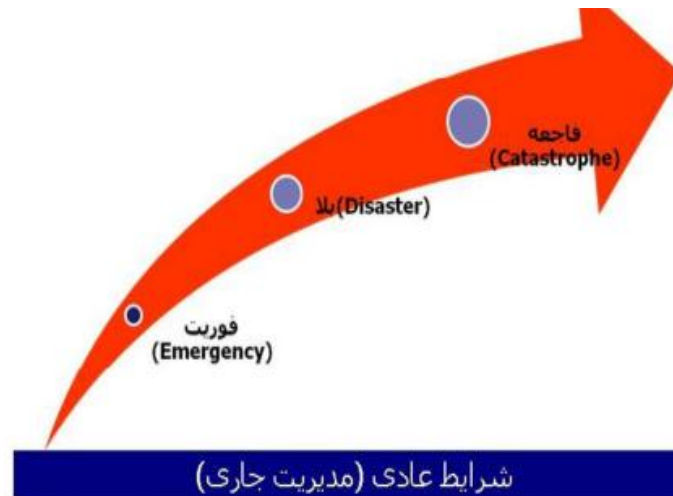
طیف وسیعی از اقدامات برای مدیریت خطرات برای جوامع و محیط. سازماندهی و مدیریت منابع برای برخورد با همه جوانب در شرایط اضطراری

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,

رابطه بین مفاهیم فوریت، بلایا و فاجعه:

- **فوریت**^۷: رویدادی است که مدیریت آن، فرآیند یا امکاناتی غیر از مدیریت جاری را می طلبد.
- **بلا**^۸: فوریتی است که پاسخ به آن به توانی فراتر از توان جامعه آسیب دیده نیاز دارد. بجای این واژه از «بحران» نیز استفاده می شود.
- **فاجعه**^۹: بالاترین سطح فوریت نسبت به تحمل جامعه است. شکل ۱ رابطه بین مفاهیم فوریت، بلایا (بحران) و فاجعه را نشان می دهد.

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,

مفاهیم چرخه مدیریت بحران

۱- Mitigation

۲- Preparedness

۳- Response

۴- Recovery

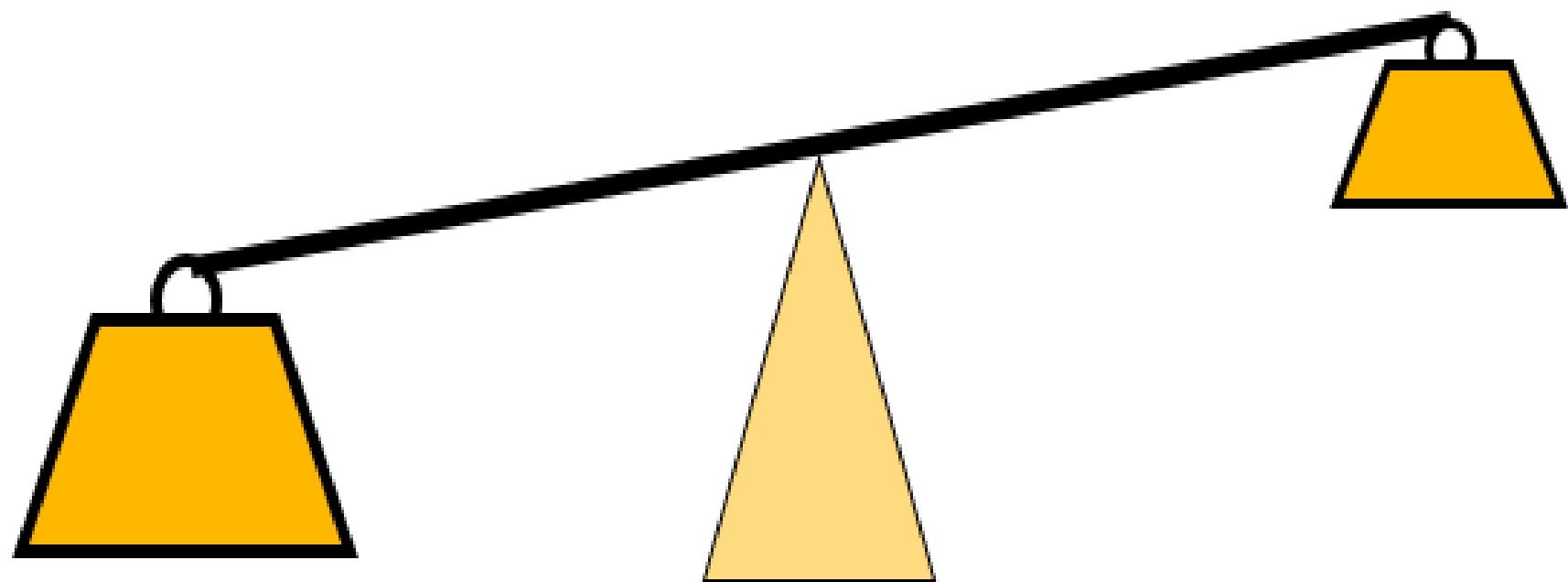
• **کاهش آسیب^۱**: اقدامات سازه ای و غیرسازه ای که برای محدودسازی آثار ناگوار مخاطره های طبیعی، تخریب زیست محیطی و مخاطره های فناورزاد اجرا می شوند.

• **آمادگی^۲**: عبارتست از فعالیت ها و اقداماتی که پیشاپیش برای اطمینان از پاسخ موثر به آثار سوء مخاطره ها انجام می گیرند. در این فاز دو اقدام مهم انجام می گیرد: (۱) استقرار سامانه هشدار اولیه و (۲) تدوین برنامه آمادگی. آموزش و تمرین اجزای اصلی برنامه آمادگی هستند.

• **پاسخ^۳**: عبارتست از کمک رسانی یا انجام مداخلات حین یا بلافاصله بعد از بلا به منظور حفظ جان و نیازهای حداقل و پایه مردم آسیب دیده. پاسخ می تواند فوری، کوتاه یا طولانی مدت باشد.

• **بازیابی^۴**: شامل بازسازی و توانبخشی (جسمی، روانی و اجتماعی) بوده و عبارت از تصمیم ها و اقداماتی است که پس از وقوع بلا برای بازگرداندن جامعه آسیب دیده به وضعیت قبل یا وضعیت ارتقا یافته انجام می گیرند، ضمن اینکه اقدامات لازم برای کاهش خطر بلا را نیز تشویق و تسهیل می کنند. بازیابی، فرصتی برای توسعه پایدار و به

Dr dadashzadeh

نیازمندی ها

منابع

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,

Balancing Act

Casualties

Resources Management

Resources
Resources
Arrive

Golden Hour

Time Management

Maximum survivors

ایجاد تعادل بین «منابع» که دائماً و به شدت در حال کاهش است و «نیاز»های که دائماً و به شدت در حال افزایش که با هم نسبت معکوس دارند.

نقل قول مستقیم پرستاران

موج پنجم کرونا مرگبارترین موج است رد بیماران تا راهروها کشیده شده فاجعه ای انسانی در حال رخ دادن است دارو و لوازم رو به اتمام گذاشته سردخانه مملو از جسد ها و فوتی های کرونا میباشد پرسنل درمان خسته تر از هر زمان دیگر ارتباط تنگاتنگ با بیماران بدحال کرونایی دارند که رسک ابتلای پرسنل را افزایش می دهد اکثریت پرسنل یکی پس از دیگری درگیر کرونا شده و علیرغم میل باطنی بایستی به قرنطینه بروند بیمارستان با کمبود شدید پرسنل مواجه است مادران پرستار شاغل علاوه بر وظیفه سنگینی که در بیمارستان دارند بایستی در منزل از پدر و مادر و فرزند و همسر خویش نیز مراقبت نماید ضمناً باعث انتقال این ویروس منحوس به آنها نشود که این امر فشاری مضاعف تر از حد تصور بر این عزیزان وارد می نماید اما با وجود همه این سختی ها و خستگی ها همه یک صدا می گوئیم ما تا آخر ایستاده ایم .

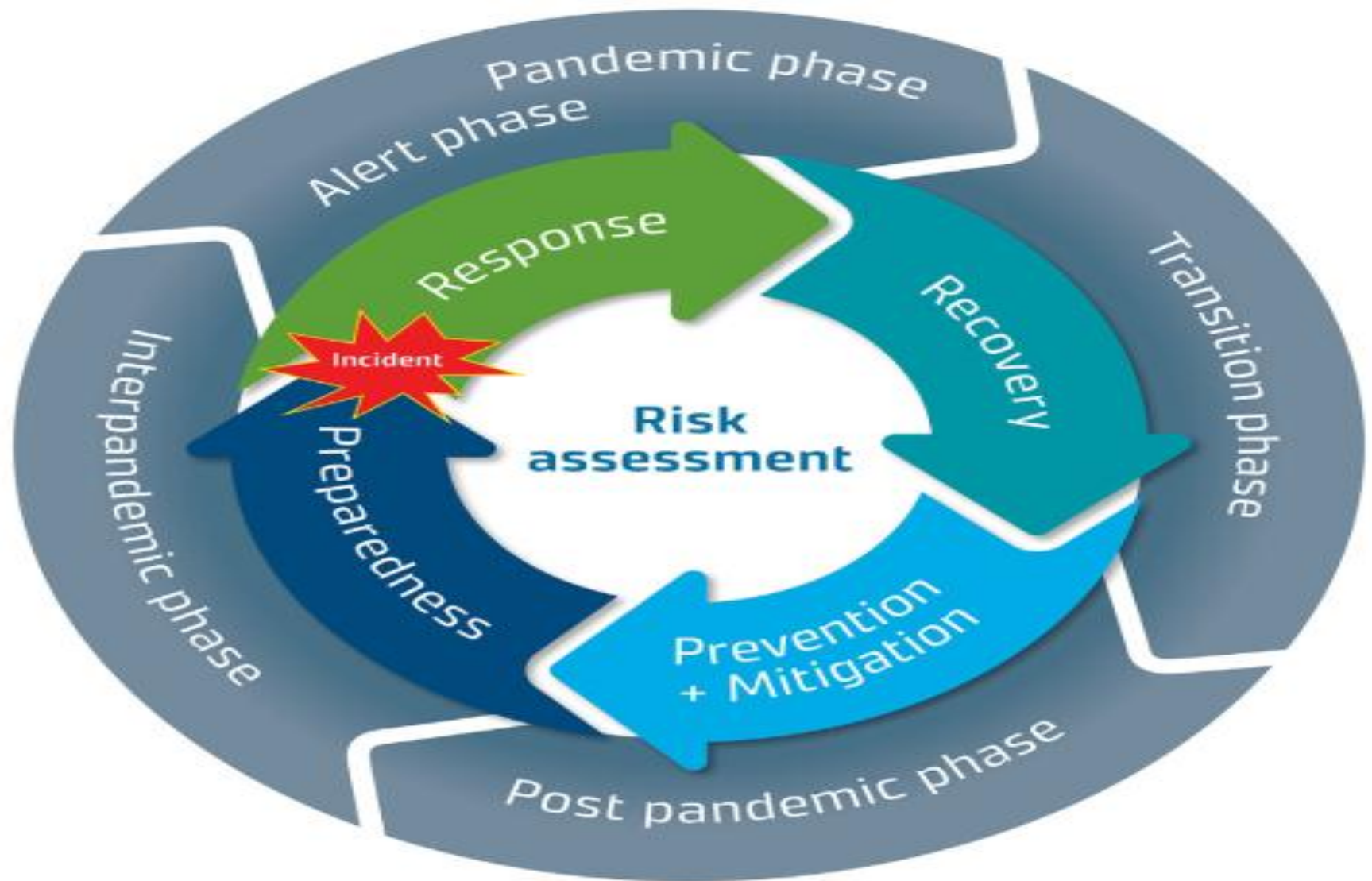

Fig. 1. A response to biological and natural hazards follows the same disaster risk management cycle – but in the case of pandemics, *alert* and *pandemic* phases (reporting the increase of the global average of cases, with the highest number in the pandemic phase) correspond to the *response* phase of disaster risk management, while a *transition* phase (reporting the significant decrease of the global average of cases) correlates with the *recovery* from a disaster.

بررسی رابطه چرخه مدیریت بحران در شرایط طبیعی با حوادث بیولوژیکی

- پاسخ به مخاطرات بیولوژیکی و طبیعی از همان چرخه مدیریت ریسک
بلافاصله پیروی می کند
- اما در حوادث بیولوژیکی و بیماری های همه گیری در مراحل هشدار و
همه گیری یک گزارش افزایش میانگین سراسری/ جهانی با بیشترین تعداد
روبرو هستیم که در ارتباط است با مرحله پاسخ به مدیریت بحران
- در صورتیکه در مرحله گذار گزارش قابل توجه کاهش میانگین سراسری/
جهانی موارد ابتلاء را داریم. که در ارتباط است با مرحله بهبودی چرخه

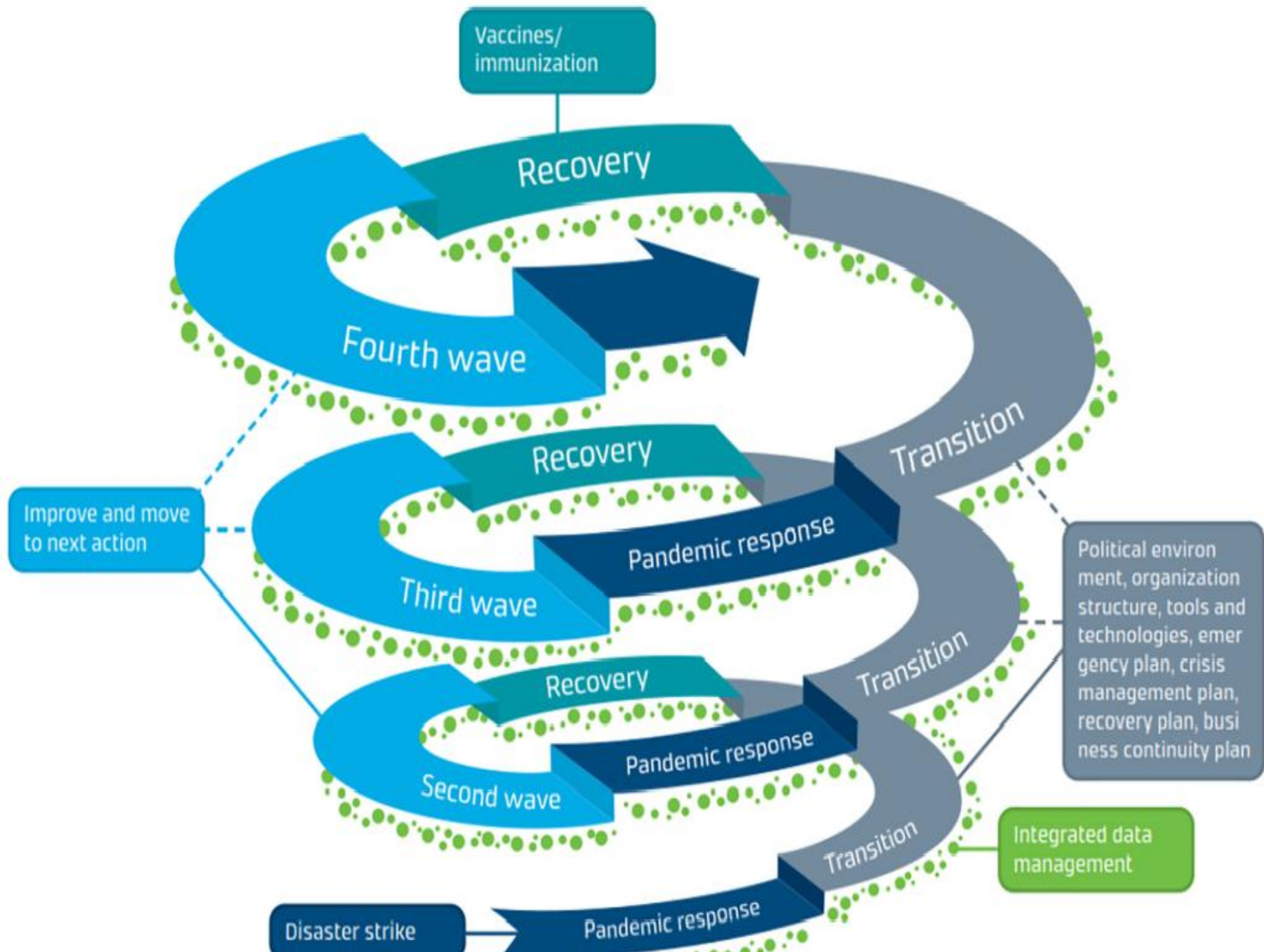
مدیریت بحران

Dr dadashzadeh

بررسی رابطه چرخه مدیریت بحران در شرایط طبیعی با حوادث بیولوژیکی

- چهار فاز خطرات طبیعی (آمادگی، پاسخ، بازیابی و کاهش) اصولاً خطی هستند.
- مراحل پاسخ و بازیابی برای یک بیماری همه گیر اساساً غیر خطی هستند.
- بر خلاف زلزله، طوفان و ... (خطرات طبیعی) که معمولاً رویدادهای یکباره هستند که در یک محدوده محدود رخ می دهند، **دوره حوادث بیولوژیکی** و همه گیری این طوری نیست.
- در صورتیکه بیماری کووید-۱۹ یا هر همه گیر دیگر در چندین موج خودش را نشان می دهد تا یک دوره طولانی، تا زمانی که واکسن یا ایمنی گله ای موثر باشد.

Dr dadashzadeh

بررسی رابطه چرخه مدیریت بحران در شرایط طبیعی با حوادث بیولوژیکی

- خطرات طبیعی تمایل به تأثیر نسبتاً محدود دارند.

- **بلاای بیولوژیکی** به دلیل پیچیدگی محض خود چالش هایی را برای هر دو مرحله واکنش و بهبود ایجاد می کنند.

- با توجه به ماهیت بیماری های همه گیر، **تغییر دائمی در نحوه رویکرد و اجرای ساختار سازمانی، ابزارها و فناوری ها، و همچنین برنامه های مدیریت اضطراری، بازیابی و تداوم کسب و کار وجود خواهد داشت.**

- هر موج جدید یک بیماری همه گیر متمایز است، جایی که **رویکرد یکسان در سیاست ممکن است قابل اجرا نباشد،** و ممکن است پس از هر موج **تجدید نظر** شود تا پیامدهای جدید به حداقل برسد.
- انتقال از پاسخ به ریکاوری در اپیدمی ها به صورت مارپیچی است.

- اگر واکسن یا ایمن سازی وجود نداشته باشد، احتمال موج دوم و حتی سوم یک بیماری همه گیر وجود دارد،

- هر موج جدید چرخه کاهش خطر فاجعه را از بهبودی به سمت پاسخ سوق می دهد.

Dr dadashzadeh

سناریوی نقل قول مستقیم پرستاران

اوج پاندمی بیماری بود و دلها لرزان....

عقربه های ساعت روی ۱۴:۴۵ بود، وقتی که گرمای تابستان و نبود تهویه مناسب بخش ایزوله و سنگینی لباس های سر هم نفس کشیدن را برایش سخت کرده بود، وارد بخش ایزوله شدم، همزمان که داشت احیاء میکرد چشمان نگرانش از پس ماسک کاملاً گویای دلهره داشتن و خیره به ساعت بود. همکار پرستارش به خاطر تب کوک سه ساله اش قرار بود اگر تب کودکش پایین بیاید با مرخصی ساعتی بیاید. ولی خبری نیست... ولی نمی توانست به بیمار و همراهان توجیحی باشد که دستورات داده شده با تاخیر انجام گیرد و مجبور بود این بار کار و به دوش بگیرد.

بلی اینجا اورژانس هست و تخت ثابت ندارد. جمله ظرفیت تکمیل است بی معناست...

در این شلوغی و نبود اکسیژن و تخت خالی بیماری با برانکارد وارد بخش شد و در جواب سوال همراه بیمار که ظاهراً از پرستاران مراکز دیگر بود و انتظار نهایت همکاری را داشت و نگران حال وخیم مادرش که می پرسید و اصرار داشت امکان دارد در اولویت بستری باشد چه جوابی بدهد. چون افت ساچوریشن جوان ۲۲ ساله که در فاز DKA بود آرام و قرارش را گرفته بود...

تنها امیدش وجود تخت خالی در بخش های بستری بود تا شاید از بار کاری و دل نگرانی هایش کم شود که وقتی مسول بخش کرونا در پاسخ تماس تلفنی اش گفت تخت خالی نداریم امیدش نیز نا امید شد...

و این فرایندها با همکاران دل خسته من همچنان همراه است.

کلیدواژه: گرمای تابستان - لباس سرهم - احیاء بیمار - تب کودک - مرخصی ساعتی - فشار کاری - نبود تخت خالی - پرستار مرکز دیگر - جوان ۲۲ ساله ای که DKA دارد - ناامیدی.....

پاسخ موثر نیازمند هماهنگی و عملکرد های چند جانبه

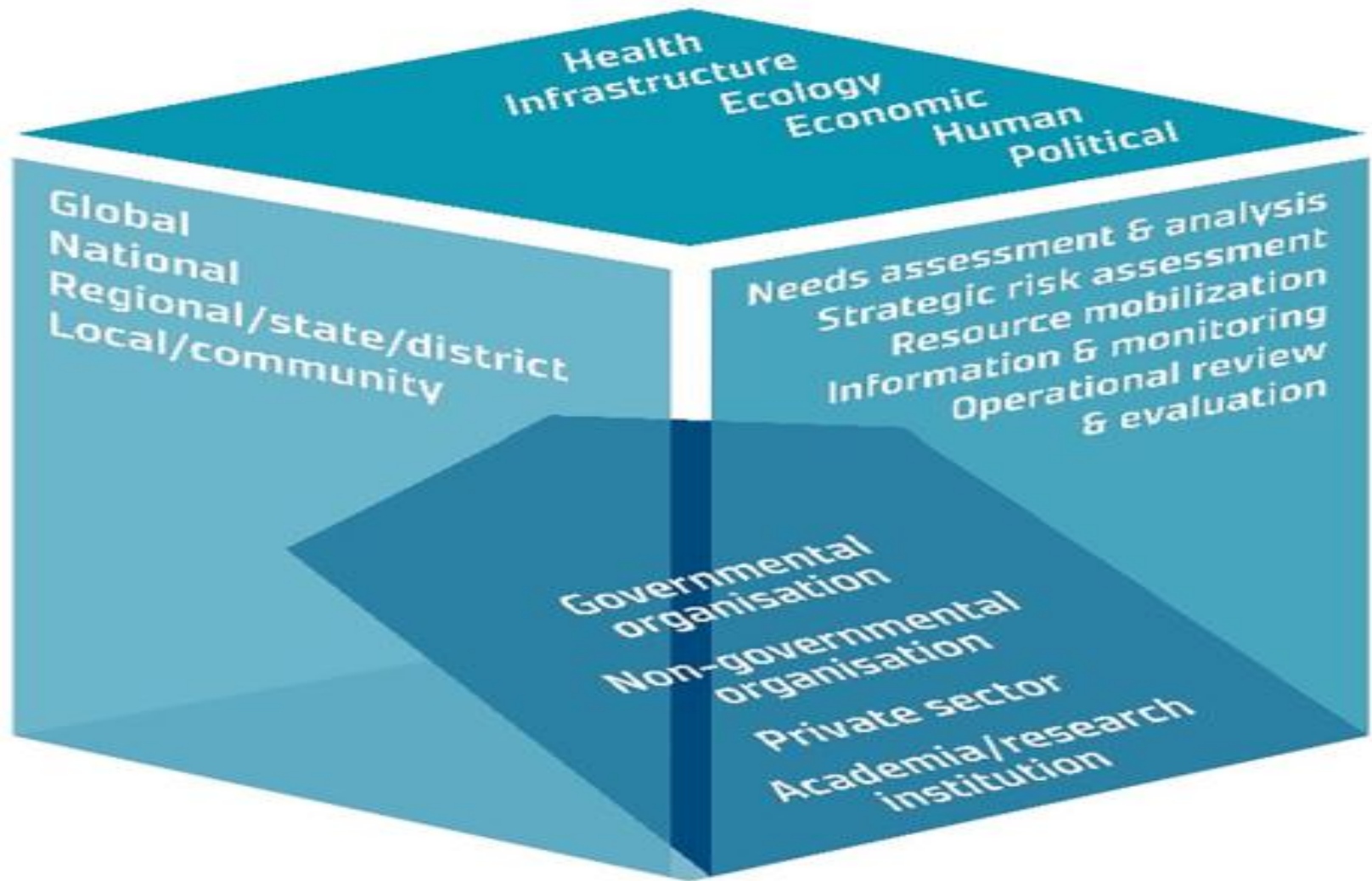

Fig. 3. Effective response and recovery measures for the pandemic crisis require coordination of multiple actors across a number of fields and at various temporal interludes.

اقدامات موثر

- حکمرانی شفاف، ساختارهای مشارکتی
- انتشار کارآمد و مؤثر اطلاعات
- فن آوری های اطلاعاتی مدرن و کانال های ارتباطی به خوبی توسعه یافته
- انتشار اطلاعات به جمعیت هدف به شیوه ای شفاف، که منجر به اعتماد و مشارکت مردم شود
- هوشیاری قوی جامعه از طریق آموزش عمومی و تشویق
- همکاری تمامی گروه ها از جمله شوراهای شهر، شهروندان و داوطلبان جامعه
- تصمیم گیری مبتنی بر شواهد، با استفاده موثر از داده های بزرگ
- اقدامات سختگیرانه کنترل عفونت بیمارستانی، اقدامات بهداشتی و استفاده از تجهیزات حفاظت فردی که مناطق مجزا در داخل بیمارستان یا بیمارستان های خاص را فقط برای بیماران آلوده تعیین می کند.

اقدامات غیر موثر

- ساختارهای بوروکراتیک از بالا به پایین در جامعه و در مراکز درمانی
- عدم آگاهی در مورد نحوه انتشار صحیح اطلاعات در جامعه و در مراکز درمانی
- تکنولوژی ضعیف و کانال های ارتباطی پراکنده
- اطلاعات ناکافی/ناسازگار یا اطلاعات نادرست، که منجر به بی اعتمادی توسط مردم
- ضعف هوشیاری جامعه و عدم تدابیر آموزشی عمومی
- عدم همکاری بین طرف های اصلی با عدم مدیریت ریسک
- عدم قابلیت همکاری داده ها و استانداردهای داده ها بزرگ
- تجهیزات حفاظت فردی و اقدامات بهداشتی ناکافی، عدم جداسازی بیماران مبتلا و غیر

آلوده

- عدم حمایت از عموم جامعه در زمان های قرنطینه

Dr dadashzadeh

Nursing and Midwifery faculty of Tabriz
University of Medical Sciences,